

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 5316-2024 /

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Auteur	: Jacqueline van der Jagt
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	: Jacqueline.vanderJagt@gemeentemaashorst.nl
Port.	: G.V.I.C. van Heeswijk

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Wijziging gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Voorstel

De volgende zienswijze te geven op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant:

Eens te zijn met het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant, omdat de voorgestelde wijzigingen recht doen aan de status van de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Inleiding

In 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Met de gewijzigde wet wil de wetgever de betrokkenheid van gemeenteraden bij het bestuur van gemeenschappelijke regeling verbeteren. Op grond van deze wetswijziging moet ook de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant worden aangepast. Deze gemeenschappelijke regeling regelt de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De uitvoering van de Wsw kent sinds 2015 een sterfhuisconstructie omdat instroom in de Wsw niet meer mogelijk is. De uitvoering van de Wsw door het Werkvoorzieningschap is dan ook beleidsarm.

Een aantal wijzigingen in deze gemeenschappelijke regeling volgen direct uit de wet en golden meteen op 1 juli 2022. De andere wijzigingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn. Hiertoe wordt dit raadsvoorstel aan u voorgelegd.

De gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is een zogenaamde 'collegeregeling'. Wijziging van deze regeling is dan ook een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Echter: Alvorens de colleges komen tot definitieve besluitvorming, moeten de raden in de gelegenheid worden gesteld om hun zienswijze binnen acht weken na ontvangst

van de voorgestelde wijzigingen naar voren te brengen en vervolgens om toestemming te geven voor de gewijzigde regeling. Dit gebeurt in twee afzonderlijke raadsvergaderingen: in de raadsvergadering van 4 april 2024 en in de raadsvergadering van 27 juni 2024.

De wijzigingen die in dit voorstel aan u worden voorgelegd zijn voor een deel verplicht en voor een deel optioneel vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen. In de argumenten en kanttekeningen worden de wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling toegelicht of wordt toegelicht waarom bepaalde optionele wijziging niet zijn opgenomen. Voor de precieze uitwerking van de wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling verwijzen we naar de bijlagen.

Beoogd effect

Het doel van de wijzigingen is het versterken van de positie van de raden van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1. Positie van de raad wordt sterker bij besluitvorming van de gemeenschappelijk regeling

Bij het treffen van, wijzigen van, toetreden tot en uittreden uit de gemeenschappelijke regeling, is het college voortaan verplicht het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling eerst voor een zienswijze toe te zenden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan binnen acht weken na ontvangst van de ontwerpregeling zijn zienswijze over de ontwerpregeling geven bij het college. De raad mag daar ook van afzien. Nadat de raad een eventuele zienswijze heeft ingediend, volgt de procedure zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold. Het college neemt een voorlopig besluit over de ontwerpregeling en vraagt vervolgens toestemming aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Beslist de raad niet tijdig, dan is de toestemming van rechtswege verleend. De raad kan de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht of strijd met het algemeen belang.

Deze wijziging is opgenomen in artikel 39 en 41 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

2. Participatie via Wsw-raad

Een andere verplichte wijziging is dat moet zijn vastgelegd in de gemeenschappelijk regeling of, en zo ja hoe, participatie door inwoners mogelijk wordt gemaakt via inspraak. Wegens de sterhuisconstructie van de Wsw wordt niet voorgesteld om een nieuwe vorm van burgerparticipatie te organiseren naast de al bestaande Wsw-raad. Hierin zitten de doelgroep Wsw en belangenbehartigers. Deze wijziging is opgenomen in artikel 4 van de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost- Brabant.

3. Actieve informatieplicht

Een andere verplichte wijziging is dat in de gemeenschappelijke regeling afspraken moeten zijn vastgelegd over de wijze waarop informatie actief wordt aangeleverd aan de raad. Omdat de uitvoering van de Wsw beleidsarm is geworden door de sterhuisconstructie heeft informatie over het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant niet veel waarde meer, buiten de verplichte publicaties. Anders is dit met betrekking tot de uitvoeringsorganisatie van het Werkvoorzieningschap, IBN. IBN voert tevens de re-integratietoek van de doelgroep Participatiewet uit voor de gemeente. Dit is geregeld in het partnership dat gemeente Maashorst heeft met IBN, samen met vijf andere gemeenten. IBN is een

100% deelneming van het Werkvoorzieningschap en een voor de gemeenten belangrijke organisatie met veel dynamiek. De raad zal daarom actief en periodiek worden geïnformeerd over IBN. Deze wijziging is opgenomen in artikel 4 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

4. Passieve informatieplicht

De passieve informatieplicht aan de raad was al geregeld in artikel 17 van de Wet gemeenschappelijk regeling, dit betreft geen wijziging. Dit was echter nog niet geregeld in de gemeenschappelijke regeling van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant. Hiertoe is een nieuw artikel 25a in de gemeenschappelijke regeling opgenomen. Hierin staat dat de door (leden van) de gemeenteraad gevraagde inlichtingen zo spoedig mogelijk worden verstrekt, tenzij dit in strijd is met het algemeen belang.

5. Afspraak over uittreding aangevuld

De gemeenschappelijke regeling moet bepalingen hebben opgenomen over de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de gemeenschappelijk regeling. Dit was al opgenomen in artikel 40 van de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant, maar nog niet duidelijk genoeg op één punt. Daarom is artikel 40 lid 5 toegevoegd: "Een uittredende gemeente kan geen recht doen gelden op een deel van het vermogen van het Werkvoorzieningschap."

6. Reactie op zienswijze begroting

Een verplichte wijziging is dat het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling voortaan reageert op de door de raad ingediende zienswijze ten aanzien van de begroting. Het Dagelijks Bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Die 'terugkoppeling' moet aan de raden worden gegeven vóórdat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt. Deze wijziging is opgenomen in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Kanttekeningen

1. Zienswijze vragen voor andere besluiten niet nodig

Een optionele wijziging is dat kan worden opgenomen dat voor bepaalde besluiten de raad ook in de gelegenheid wordt gesteld een zienswijze naar voren te brengen. Bijvoorbeeld besluiten met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige besluiten of beleidsmatige keuzes. Vanwege de eerder genoemde sterfhuisconstructie van de Wsw en de beleidsarme uitvoering zijn voor deze gemeenschappelijke regeling geen aanvullende zienswijzeprocedures nodig, naast de reeds bestaande zienswijzeprocedures voor kadernota, begroting en jaarrekening (en nu voor wijzigingen zoals genoemd bij argument 1).

2. Geen adviescommissie in deze gemeenschappelijke regeling

Een optionele wijziging is de mogelijkheid om binnen een gemeenschappelijk regeling adviescommissies in te stellen die bestaan uit raadsleden van deelnemende gemeenten. Door de sterfhuisconstructie van de Wsw komt nieuw beleid in deze gemeenschappelijke regeling echter niet veel voor en als dat het geval is, wordt dat vooraf met de gemeenten besproken. Daarom is een adviescommissie voor deze gemeenschappelijk regeling niet nodig.

3. Optioneel instrument van evaluatie niet nodig

Een optionele wijziging is het instrument van de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De afspraak kan daarbij zijn dat er niet geëvalueerd wordt, maar dat moet dan expliciet zijn opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. De kring van griffiers is van mening dat dit instrument niet nodig is om de positie van de raad te verbeteren. Er zijn voldoende andere instrumenten beschikbaar. Daarom is een nieuw artikel 25b opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost- Brabant waarin dit staat.

4. Andere vormen van controle behoeven geen wijziging

Voor overige nieuwe vormen van controle die zijn opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen is geen wijziging nodig in de gemeenschappelijke regeling Noordoost-Brabant. Het gaat dan om een regionale onderzoekscommissie en uitgebreide bevoegdheden van de rekenkamer.

Financiën

Er zijn geen kosten of opbrengsten verbonden aan de wijziging van deze gemeenschappelijke regeling. Het enige is dat nu duidelijk is vastgelegd dat een gemeente bij het uittreden geen recht heeft op een deel van het vermogen van het Werkvoorzieningschap.

Duurzaamheid

Dit voorstel sluit aan op Sustainable Development Goal 8: Waardig en eerlijk werk en economische groei

Participatie

De ontwerp -wijziging van de GR Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is opgesteld op basis van een regionaal kader en proces dat is afgestemd in de regionale coördinatiegroep voor gemeenschappelijke regelingen in Noordoost-Brabant. Belangrijk uitgangspunt hierbij was dat de wijziging moet passen bij het specifieke karakter van de betreffende gemeenschappelijke regeling.

Daarnaast is de concept gewijzigde gemeenschappelijke regeling besproken op de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap op 8 november jl.

Communicatie

De gemeenschappelijke regeling zal na de toestemming van de raad in de raadsvergadering van 27 juni 2024 worden vastgesteld door het AB van de gemeenschappelijke regeling en daarna worden gepubliceerd.

Vervolg

Middels dit voorstel wordt aan de raad een zienswijze gevraagd op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Noordoost-Brabant. Hierna zal in de raadsvergadering van 27 juni 2024 toestemming worden gevraagd aan de raad voor de wijziging.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Aanbiedingsbrief colleges-wijziging gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Noordoost-Brabant
2. Concept-gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Noordoost-Brabant.
3. Zienswijzebrief van de raad aan Werkvoorzieningsschap Noordoost-Brabant

Maashorst, 6 februari 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)